

HARTSLAG

BJÖRN BORG

HARTSLAG

EEN AUTOBIOGRAFIE

verteld aan Patricia Borg

Nieuw Amsterdam

© 2025 Björn & Patricia Borg

© 2025 Nederlandse vertaling Jasper Popma / Nieuw Amsterdam

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd bestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Tekst- en datamining van (delen van) deze uitgave is uitdrukkelijk niet toegestaan.

*All rights are reserved, including those for text and data mining,
AI training and similar technologies.*

Omslagontwerp Villa Grafica

Omslagbeeld © Presse Sports / Pochat

Foto auteur © Mattias Edwall

NUR 891

ISBN 9789046834152

www.nieuwamsterdam.nl

Nieuw Amsterdam maakt deel uit van Park Uitgevers

INHOUD

Proloog	7
Deel 1 Een familiezaak (1956-1974)	9
1. Wij drieën. Altijd	11
2. Een bredere blik	21
3. Labbe doet mee	30
4. De wereld wordt mijn speelveld	38
5. De klim naar de top	47
6. De triomf in Parijs	52
7. De verhuizing naar Monte Carlo	59
Deel 2 De gouden jaren (1975-1978)	65
8. De kracht van een oranje lange onderbroek	67
9. De overwinningskus	80
10. De beste van de wereld	86
11. Een afgeragde vos	92
12. De terugkeer	103
13. Tennis en rock-'n-roll	112
Deel 3 Grand finale (1979-1981)	121
14. De winstmachine	123
15. Peak en paniek	138

16. Fire & Ice	144
17. Het circus rondom Wimbledon	159
18. 'Leave me alone'	169
 Deel 4 De beschermengel (1981-2000)	 177
 19. Als het voorbij is, is het voorbij	 179
20. Het leven is een feest	186
21. Mijn zoon en ik	194
22. Mijn zaken	201
23. De komst van de demonen	211
24. Zwarte jaren in Milaan	214
25. De comeback	219
26. De beschermengel	227
27. Een verloren decennium	234
 Deel 5 Game, set & match (2000-2025)	 243
 28. Ware liefde	 245
29. De bruiloft	255
30. The bottom is bereikt	266
31. Familieleven	274
32. Twee competitieve mannen ontmoeten elkaar opnieuw	285
33. Familiegeheimen	294
34. Eindelijk	303
35. Hartslagen	311
 Epiloog	 315
 Dank...	 317

PROLOOG

Boink, boink, boink... Het geluid van een hart dat klopt of een bal die stuitert. Veel mensen zouden het daar waarschijnlijk mee associëren. Voor mij is het geen van beide. Het is helemaal stil.

Het is halverwege de jaren negentig. Ik bevind me in een stadje in Nederland en ben net weer begonnen met tennissen. Tijdens de Champions Tour heb ik weer plezier in het spel gekregen en zoals zo vaak is mijn vader mee op reis. Mijn vader, met zijn karakteristieke achterovergekamde haar, op zijn plek gehouden met een enorme hoeveelheid Brylcreem, is mijn grootste fan en beste vriend. Het betekent veel voor me dat hij nog steeds met me mee wil.

We moeten zo op pad naar het tennisstadion waar ik die dag de finale van een toernooi in de Champions Tour zal spelen. De zon schijnt en de hele week is perfect georganiseerd, maar de avond voor de finale is alles uit de hand gelopen. Het was goed begonnen met een etentje met mijn vader en alle tennisvrienden, maar daarna ging er iets mis in mijn hoofd – zoals wel vaker gebeurt. Het werd te veel van alles: drank, drugs en pillen; de zelfmedicatie waar ik naar grijp als ik me zo ellendig voel. Als mijn vader me de ochtend erop komt halen, kerm ik: 'Ik kan vandaag niet spelen. Ik voel me te slecht.'

Hij wuift mijn bezwaren weg en verzekert me dat alles goed zal gaan. Diep vanbinnen hoopt hij vast dat het vanzelf weer in orde komt, dat ik mezelf weer bij elkaar raap, zoals ik vaker heb gedaan.

We gaan op weg en ik voel de grond onder mijn voeten deinen. Het is net alsof ik me in de lucht beweeg, ik kom niet vooruit. We moeten een brug over, zo'n typisch Nederlandse brug over een gracht waar woonboten liggen te wiegen, vastgemeerd met dikke trossen. Op dat moment zak ik naar de grond. Alles wordt zwart en het onvoorstelbare gebeurt. Ik sterf.

Ik zie geen helder licht of een film waarin mijn leven voorbijtrekt, alles is gewoon weg. Mijn hart gaat niet meer van boink boink boink, want nu staat het stil. Toch denk ik nog net voor alles zwart wordt: hoe heeft het zover kunnen komen?

Gelukkig zijn er mensen in de buurt die mijn leven weten te redden. Mijn vader staat er ongetwijfeld met zijn handen in zijn zakken bij, van buitenaf met een masker van onbezorgdheid, maar inwendig verlamd van angst. Zo reageert hij altijd, doodsbang voor confrontaties, en in die situatie waarschijnlijk niet bepaald een daadkrachtig man.

Ik heb het overleefd en dat was een geluk, want ik hou van het leven en ik ben tot op de dag van vandaag erg dankbaar dat dat niet mijn einde was. Een hart schijnt in een mensenleven 2,5 miljard keer te kloppen. Het mijne wat minder, en niet alleen vanwege mijn lage hartslag.

Na de instorting op de brug wist ik dat ik nu de belangrijkste wedstrijd van mijn leven moest spelen. De wedstrijd tegen mezelf – de taaiste tegenstander die er was – en de drugs. Mijn sterrenbeeld is Tweelingen en ik heb altijd het gevoel gehad dat ik twee persoonlijkheden heb, zoals Dr. Jekyll en Mr. Hyde. Ik heb een duiveltje op mijn schouder dat blijft proberen om me een dichte duisternis in te trekken.

Die noodlottige dag in Nederland is hem dat bijna gelukt.

DEEL 1

EEN FAMILIEZAAK

(1956-1974)

1 WIJ DRIEËN. ALTIJD

Mijn eerste herinnering. Een politiebureau. Ik was drie en de tranen liepen over mijn wangen. Mijn buik deed pijn van angst en ongerustheid. De kamer was koud en steriel en er klonk steeds een zoe-mend geluid. Ik dacht aan mijn moeder die altijd zei dat de politie me kwam halen als ik niet lief was. Nu hadden ze me gehaald en ik bibberde van angst. Waarom was ik hier? Was ik zo stout geweest?

Een paar minuten later kwam mijn moeder me ophalen en ik begreep dat ik niks verkeerd had gedaan. Ik was haar alleen kwijt-geraakt en was verdwaald.

Mijn familie heeft altijd ontzettend veel voor me betekend. Ik ben geboren op woensdag 6 juni 1956 en ik was het langverwachte eerste kind. In die tijd woonden we in Nynäshamn, maar al snel verhuisden we naar het mooie industriestadje Södertälje, even ten zuiden van Stockholm. In de jaren zestig werd de stad gedomineerd door vrachtwagenfabriek Scania en ijshockeyclub Södertälje SK. De sociaaldemocraten bestuurden de gemeente, net als in de rest van Zweden.

We woonden in een driekamerappartement in een doodgewoon groengeverfd huurcomplex aan de Torekällgatan. Op de begane grond had je een rij garages, perfect voor een ballenkeg jochie zonder vriendjes om mee te spelen. Een buurtje met bomen en straatjes. We waren met z'n drieën, mijn moeder Margareta, mijn vader

Rune en ik. Van het begin af aan waren we een hecht gezin en we deden bijna alles samen. Mijn ouders waren allebei enig kind en omdat mijn vader een gecompliceerde relatie met zijn eigen familie had, zagen we zijn ouders zelden. Ik was echter wel hecht met mijn oma en opa van moederskant, die zagen we heel vaak. Voor zover ik me herinner hadden ze, net als mijn ouders, geen andere vrienden.

Ik weet dat ze hebben geprobeerd meer kinderen te krijgen, maar helaas zonder succes. Op een gegeven moment moest mijn moeder haar eierstokken weg laten halen vanwege alle mislukte zwangerschappen. Dus bleef ik enig kind. Het was een groot verdriet voor mijn ouders en iets wat er ongetwijfeld aan bijdroeg dat we een sterke, onverbreekelijke eenheid vormden. Het was wij drieën. Altijd. Een hecht gezin met mijn moeder Margareta aan het hoofd.

Mijn droom om op een dag topsporter te worden ontstond al vroeg. Misschien omdat mijn kleuterschool in de buurt van een park stond, Badparken. Dat is een eeuwenoud park met 's zomers meerdere tennisbanen en 's winters een opgespoten ijsbaan. Onderweg naar de kleuterschool wandelden mijn moeder en ik er elke dag langs en ik kon mijn ogen niet afhouden van alle kinderen die druk waren met allerlei spelletjes en sporten.

Misschien heb ik het aan het Badpark en iedereen die daar sportte te danken dat ik in de onderbouw begon met tennis en ijshockey. Ijshockey trainde ik eerst in een team dat Måsarna (de Meeuwen) heette. Het was een goede club waar je de basis van het schaatsen en de techniek leerde. Mijn vader Rune en een andere ouder hebben later zelf een ijshockeyteam opgericht, SAIF, zodat kinderen een team hadden om mee te spelen en te trainen. Het was echt een project van enthousiastelingen, dat alle kinderen de mogelijkheid bood om te spelen – naast de ijshockeyteams die meer

inzetten op de topsporters. Het was weliswaar voor de lol, maar mij werd het al snel ernst.

In korte tijd ontwikkelde ik me sterk als speler en toen de vraag van de ‘echte’ club Södertälje SK kwam of ik in hun jongensteam wilde spelen was ik natuurlijk dolblij. Ze speelden in de hoogste competitie, en ik deed mijn uiterste best, speelde zo vaak mee als ik maar kon. De beloning kwam tijdens de Sankt Eriks-Cup, een groot toernooi waar ons team het tot de finale schopte. Voor mij persoonlijk was het hoogtepunt dat ik zowel in de kwartfinale als de halve finale de prijs voor beste speler kreeg. Volgens mij voelde ik toen al dat individuele sporten me meer aanspraken.

De eerste schooldag is voor alle kinderen iets groots, zo ook voor mij, en het duurde even voor ik mijn rol in de klas vond. Toen ik in de onderbouw van de Blombackaskolan begon, ging mijn moeder met me mee en ik weet nog dat ik ongerust en een beetje bang was, al had ik met de meeste kinderen die bij me in de klas zouden komen al weleens gespeeld.

Ik weet dat ik een tamelijk vrolijk jongetje was, het enige wat ik die jaren echt vervelend vond was dat mijn moeder gastouder was om financieel rond te komen. Doordeweeks had ik thuis nooit rust vanwege alle rondrennende oppaskinderen, en ik kon me ook niet terugtrekken in mijn kamer zonder steeds gestoord te worden.

Mijn kamer was een typische jongenskamer met posters uit het stripblad *Buster* en behang met zeewierpatroon waar her en der wat snot aan was blijven kleven. Alles wat ik nodig had was er: mijn bed, wat boekenplanken en een bureau met daarachter een raam dat uitkeek op de parkeerplaats, precies onder mijn kamer had je de garagedeuren. Ik hield van mijn stekje, waar ik lekker stripboeken kon lezen en wegdromen. Ik ging er soms zo in op dat ik het amper hoorde wanneer iemand iets tegen me zei.

Mijn kamer was knus en fijn maar ik wilde hem voor mezelf

hebben en niet met anderen hoeven te delen. Elk kind kan wel wat tijd voor zichzelf gebruiken, maar met die andere kinderen in de buurt was dat lastig voor me. Gelukkig had ik mijn sport.

Mijn moeder stelde hoge eisen aan mijn schoolwerk en alles daaromheen. Ik herinner me een keer dat ze woedend op me was. Het was de laatste schooldag en ter ere daarvan had ze me nieuwe, witte, stijlvolle kleding aan laten trekken. Ik kende natuurlijk de doorsteekjes naar het schoolterrein en een daarvan liep over een grasdijk. Onderweg werd ik wat opgehouden en ik nam dit doorsteekje, maar ging onderuit in mijn nette kleren. Toen mijn moeder me zag, nam ze aan dat ik in het gras had liggen rollen in plaats van dat ik per ongeluk was gevallen en ze liet zich van haar scherpste kant zien. Ze kon echt kwaad worden en dat duidelijk laten blijken. Mijn vader daarentegen verloor zijn zelfbeheersing maar zelden, dus je kunt wel zeggen dat ze elkaar daarin goed aanvulden, net als in veel andere opzichten.

In een van de laatste jaren van de basisschool, die in Zweden tot je zestiende duurt, kreeg ik tot mijn grote ergernis een keer niet het hoogste cijfer voor gymnastiek, aangezien de leraar vond dat ik niet goed genoeg was in ritmiek en dans. De leraar had ongetwijfeld gelijk, helaas, want ik hield niet van die 'sporten'. Ik deed echter wel praktisch altijd mijn huiswerk en gedroeg me op school, wat ook het verstandigst was, want anders had ik mijn moeder op mijn nek gekregen. En ik sloot de basisschool ook af met goede cijfers.

Mijn moeder en mijn oma Greta hadden allebei bedacht dat ik later predikant zou worden. Mijn vader was het daar helemaal niet mee eens, hij had liever dat ik voor een carrière in de sport zou gaan. Tot op de dag van vandaag vraag ik me af waar de predikantdromen van mijn moeder en oma vandaan kwamen, want niemand in onze familie was erg religieus. Wel heeft iedereen in de familie een spirituele kant. Zo voelen we bijvoorbeeld de aanwezigheid van doden, ervaren we energieën in huis of hebben we voorgevoelens over

dingen die gaan gebeuren. Dat was echter niet iets waar ik indertijd erg bij stilstond, het was meer iets wat ik veel later in het leven begreep.

Mijn moeder en oma gaven hun ideeën over het predikantschap al vrij snel op, maar dat was eigenlijk niet zo erg, aangezien iedereen in onze familie zo ontzettend van sport hield. Al snel had veel van wat we samen deden te maken met ijshockey, tafeltennis, voetbal en tennis. In mijn kindertijd was er niet vierentwintig uur per dag sport op allerlei tv-zenders. Je had toen vooral voetbal op televisie, met name de sporttoto op zaterdag en die misten mijn vader en ik nooit. Het sprak voor zich dat we de Engelse voetbalcompetitie volgden. Daar zaten we dan met onze slim uitgekiende gokformulieren en we vonden het ongelooflijk spannend om te zien of we de jackpot zouden binnenslepen. Wat natuurlijk nooit gebeurde.

Al vanaf de tijd van mijn opa van vaderskant was mijn familie voor Charlton Athletic, een team dat tegenwoordig niet zo populair meer is omdat het elk seizoen lijkt te degraderen. Maar dat doet er niet toe, mijn hart zal altijd voor ze blijven kloppen. Hammarby IF is het Zweedse voetbalteam dat mijn hart heeft, en bij ijshockey is dat natuurlijk Södertälje SK. Als je supporter bent van een team, dan blijf je dat je hele leven, dat is in elk geval hoe ik het zie.

Al jong ontwikkelde ik een speciale gewoonte. Ik heb eerlijk gezegd geen idee hoe het begon, maar elke zondagavond nam ik een lang bad. De weekenden zaten meestal barstensvol sport en ik genoot ervan me in het flink warme water te laten zakken en mijn gedachten te laten oplossen en verdwijnen. Ik kon eindeloos in bad blijven liggen zonder ook maar ergens aan te denken. Ook als het water ten slotte afkoelde en mijn vingers helemaal gerimpeld waren, was het een onovertroffen manier om te ontspannen.

Mijn moeder had ook een gewoonte, namelijk elke avond mijn kleren voor de volgende schooldag klaarleggen. Ze lagen op een stoel naast mijn bed, ik wierp er een blik op en dacht bij mezelf: nooit van mijn leven dat ik dát aantrek.

Het ergste was het als mijn coltrui daar lag. Die prikte en knetterde van de elektriciteit als ik hem aantrok, mijn haar stond dan rechtovereind. Ik vond het vervelend om niet zelf te mogen beslissen wat ik aan zou doen. Maar dat soort dingen besliste mijn moeder en dan was het niet anders.

Over het algemeen keek ik ernaar uit om naar school te gaan en ik was toen al een ochtendmens. Zodra mijn moeder me wakker maakte, sprong ik uit bed en kleepte me aan. Het was leuk om mijn klasgenoten weer te zien, zeker na het weekend, als je elkaar een paar dagen niet gezien had.

Ik kan niet anders zeggen dan dat mijn schooltijd behoorlijk zorgeloos was. Maar ik heb natuurlijk ook wat nare herinneringen. Een ervan was mijn sterke onderbeet. Zowel de tandarts als mijn ouders waren er ongelofelijk op gebrand die te corrigeren. Daarom moest ik elke avond een speciale beugel in, erop gemaakt om de kaak op te rekken en de onderbeet daarmee te verminderen. De beugel bestond uit een stuk stevig elastiek dat de kin naar achteren trok en dat deed behoorlijk pijn omdat het zo strak rond mijn hoofd zat. Ik heb hem zeker een jaar gedragen, maar gelukkig trok de onderbeet bij en tegenwoordig heb ik er geen problemen meer mee. Het was de moeite waard, maar toch herinner ik me het als een enorm vervelende periode, vooral als ik de vraag kreeg om bij een vriendje te blijven logeren, waar ik vanwege die afschuwelijke beugel maar zelden voor voelde.

De sterke verbondenheid binnen ons gezin kan ongetwijfeld wat zonderling overkomen, maar ik moet zeggen dat ik altijd zelfver-

trouwen heb gehad, en ik denk dat dat voortkwam uit deze saamhorigheid. Mijn vader was de steunpilaar in ons gezin. Ik ging graag met hem mee op pad als dat mogelijk was, zeker naar alle tafeltennistoeernooien waar hij speelde. Mijn vader was erg goed in tafeltennis en mijn balgevoel heb ik ongetwijfeld van hem. Tot op de dag van vandaag tafeltennis ik ook weleens, het is leuk en het herinnert me aan alle fijne momenten met mijn vader.

Een daarvan leidde ertoe dat ik ging tennissen. Ik was een jaar of acht, negen en ik ging met hem mee naar een wedstrijd. Voor de start werd verteld dat de winnaar zijn prijs zelf mocht uitzoeken. Een van de prijzen was een tennisracket. Ik wilde het zo graag hebben dat ik mijn vader smeekte dat te kiezen als hij won. En aardig als hij was deed hij wat ik wilde: eerst won hij en vervolgens koos hij het racket.

Wat zou er gebeurd zijn als ik die dag niet met mijn vader was meegegaan naar dat toernooi? Was het het lot of een hogere macht die mijn keuze beïnvloedde? Niemand heeft antwoord op zulke vragen, maar dit was in elk geval de dag waarop tennis serieus in mijn leven kwam. Nu mocht ik voor het eerst een tennisracket vasthouden, daarvoor had ik alleen met grote ogen toegekeken als andere kinderen in het Badpark aan het tennissen waren.

Het racket dat mijn vader had gewonnen was veel te zwaar voor me, dus ik moest beide handen gebruiken bij de backhand en forehand. Dus je kunt wel stellen dat ik daardoor al vroeg een speciale speelstijl had.

Later hebben mijn trainers geprobeerd te zorgen dat ik mijn linkerhand niet meer gebruikte en mijn grip veranderde. Maar ik trok me niks aan van wat ze zeiden, ik speelde gewoon zoals ik het het beste vond voelen. Dat resulteerde in een dubbelhandige backhand. De dubbelhandige forehand heb ik later toch opgegeven, zij het met tegenzin. Maar dat was pas veel later, toen Percy Rosberg

mijn eerste professionele trainer werd. Die dubbelhandige backhand heb ik nooit aangepast, en na mij zijn er veel spelers geweest die hun backhand dubbelhandig slaan.

Ik was al jong een echte allround speler en dat kwam denk ik vooral doordat ik zowel ijshockeyde als tenniste, zeker 's winters. Tennis vond indoor plaats in een sporthal met een klassieke harde kunststof vloer en lijnen voor allerlei sporten. De ondergrond was erg snel. 's Zomers tenniste ik uitsluitend op gravel in het Badpark. Ik kan me niet herinneren dat er lessen voor kinderen waren, maar ik hing er van 's ochtends tot 's avonds rond voor het geval er iemand wilde spelen. Door deze afwisseling tussen een binnen- en buiten-seizoen moest ik omschakelen tussen een snelle en trage ondergrond, wat een groot voordeel voor me was toen ik later professioneel begon te spelen.

Na schooltijd lagen elke dag mijn tennisracket of mijn schaatsen in de hal op me te wachten. Ik griste gauw mee wat ik nodig had en rende meteen door naar het Badpark. 's Zomers lokte de tennisbaan, 's winters was het de schaatsbeschermers af en meteen een paar snelle slagen op het ijs. Ik was trouwens ook welp bij de scouting, maar dat was vooral omdat ik zo veel mogelijk insignes op mijn jack wilde hebben, want ik was al jong competitief.

Als er een tennisbaan vrij was, kon ik mijn service oefenen, als alle banen bezet waren bleef ik toch rondhangen om te kijken en van anderen te leren. Ik was er zo vaak maar kon, voor en na school, in het weekend en natuurlijk alle vakanties.

Vaak kwam er een plek vrij omdat iemand niet op was komen dagen. Regelmatig was er een tennisser ziek die een dubbelpartij zou spelen en dan kon ik, die altijd klaarstond, invallen. Ik keek op tegen de oudere junioren, ze waren zo goed en sloegen zo hard. Het was enorm leerzaam voor me om als kleine jongen te mogen inval-

len, maar de oudere kinderen vonden het vast niet altijd even leuk om met mij te spelen, ook al was ik goed voor mijn leeftijd.

Terwijl tennis steeds belangrijker voor me werd, kochten mijn ouders een buurtwinkel in de Torekällgatan. Het was zo'n ouderwetse kruidenierswinkel, waar bijna alles werd verkocht. Het was altijd een beetje bijzonder voor me om daar na school binnen te stappen en zomaar wat lekkers voor mezelf of een vriendje te kunnen pakken. De winkel verkocht alles op het gebied van eten, behalve verse vis, en werd al snel een plaats van samenkomst voor iedereen in de buurt. Maar hij kostte mijn ouders ook veel tijd en ze waren nooit echt vrij. Er kwamen leveringen, de klanten moesten geholpen worden, de openingstijden waren ruim en het moest er altijd schoon en netjes zijn.

Mijn speelveld in deze jaren is daarom eenvoudig samen te vatten met de winkel, school, het Badpark en de sporthal. Het centrum, of de basis, van dit alles was ons huurappartement in de Torekällgatan, waar alles dichtbij was. Daar vond ik ook een van de beste sparringpartners: een van de garagedeuren beneden.

Ik was altijd bij die garagedeur, ook als het donker werd had ik dankzij de straatverlichting genoeg licht om te spelen. Daar stond ik mijn slagen te oefenen, backhand en forehand, tot grote ergernis van de burens. Aanvankelijk klaagden de mensen uit de nabijgelegen appartementen, maar toen ik had beloofd alleen op bepaalde tijden te spelen, was dat opgelost.

Over mijn garagedeur is veel geschreven, maar wat niet iedereen weet is dat ik in deze jaren bijna net zo bezeten was van ijshockey. Dus ik oefende ook met puck en stick tegen de beroemde deur. Eén keer wilde ik kijken hoe vaak ik de puck tegen de gemetselde gevel boven de kelderraampjes kon slaan. Dat lukt een paar keer, tot er 'pang' klonk en er een ruitje sneuvelde. Ik moest dat ruitje van mijn eigen geld betalen en dat deed pijn.

Dan was tennissen veiliger. Mijn puntensysteem hield in dat ik

een bepaalde plek op de garagedeur vijf keer achter elkaar moest raken, anders kreeg de tegenstander een punt. In mijn hoofd stond ik in de finale van Wimbledon, of speelde ik een beslissende wedstrijd in de Davis Cup. Terwijl ik daar 's avonds mijn slagen stond te oefenen droomde ik van de grote toernooien. Ik zou niet alleen de beste tennisser ter wereld worden, ik zou de beste tennisser aller tijden worden.